

Till finansutskottet

Genom beslut den 4 november 1971 har finansutskottet hemställt att jordbruksutskottet avger yttrande över propositionen 1971: 140 angående konjunkturstimulerande åtgärder, såvitt avser i bilaga 7 redovisade ärenden under jordbruksdepartementets handläggning. Yttrandet borde även avse eventuella följdmotioner.

Med anledning härav får jordbruksutskottet anföra följande.

De till utskottet hänvisade delarna av propositionen 1971: 140 innehåller förslag om tillfälligt höjda statsbidrag till kommunala avloppsreningsverk samt till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin. Till förstnämnda ändamål föreslås därjämte en anslagsanvisning på tilläggsstat I av 50 milj. kr. Avsikten med förslagen är bl. a. att skapa ytterligare arbetstillfällen inom byggnads- och anläggningssektorn. Som villkor för höjt bidrag skall i båda nu angivna fall gälla att arbetena påbörjas och till 60 % utförs under tiden den 1 november 1971 – den 30 juni 1972 och att arbetena bedrivs kontinuerligt. För arbeten som påbörjas under denna tid men inte kunnat fullföljas i angiven omfattning bör dock höjt bidrag kunna utgå för de kostnader som hänför sig till nämnda period.

Propositionsförslagen motsvarar enligt utskottets mening från miljövärdssynpunkt angelägna önskemål, och utskottet vill för sin del förorda att desamma godtas av riksdagen.

Vad gäller i motionen 1971: 1540 uttryckta farhågor för att föreslagna bidragsvillkor kommer att medföra vissa svårigheter vid tillämpningen vill utskottet som sin mening anföra, att förhöjt bidrag, då synnerliga skäl föreligger, bör kunna utgå till anläggningar även om målsättningen att minst 60 % av arbetena skall ha utförts inom perioden november – juni inte kunnat helt uppfyllas. En oeftergivlig förutsättning synes därvid böra vara att förseningen i förekommande fall skall ha uppstått till följd av omständigheter varöver vederbörande bidragssökande ej kunnat råda. Utskottet utgår från att förevarande fråga bör kunna lösas i samband med utformningen av kommande tillämpningsföreskrifter i ämnet. Därmed skulle enligt utskottets mening också motionens syfte i allt väsentligt vara tillgodosett.

I motionen 1971: 1521 framläggs förslag om att riksdagen måtte medge att statsbidrag får utgå till vatten- och luftvårdande åtgärder inom jordbruket och trädgårdsnäringen enligt samma grunder som i propositionen föreslås för industrin. I anledning härav vill utskottet erinra om att motionsyrkanden med samma innebörd vid ett flertal tillfällen prövats av riksdagen, senast vid innevarande års vårsession (JoU 1971: 1, p. 43).

Yrkandena har genomgående avslagits av riksdagen, bl. a. under hänvisning till att statligt stöd till reningsanordningar inom jordbruket redan lämnas i form av kreditgaranti såväl för anläggning som för utrustning. Vidare har skälen för bidragsgivningen till industrin ansetts ha en sådan tyngd att den borde genomföras utan inskränkningar.

Riksdagen har således hittills haft den uppfattningen att förevarande bidragsgivning bör koncentreras till industrisektorn. Utskottet finner i dagens läge ingen anledning för riksdagen att frångå denna ståndpunkt. Det kan i sammanhanget nämnas att statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet nyligen jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallat särskilda sakkunniga för utredning rörande kostnaderna för miljövården. Enligt direktiven för denna utredning bör inom ramen för en kartläggning av de totala miljövårdskostnaderna också studeras fördelningen av kostnaderna mellan stat, kommun, näringsliv och enskilda. I de sakkunnigas arbete bör ingå en översyn av inriktningen och omfattningen av de ekonomiska stödåtgärder som kommit till användning för att styra kostnadsfördelningen. I det sammanhanget anses bl. a. böra prövas frågan om att omfördela eller utsträcka stödet till andra områden t. ex. avfallshantering. Mot bakgrund av vad nu anförts avstyrker utskottet motionen 1971: 1521.

I motionen 1971: 1532 har hemställts att riksdagen måtte besluta medge att stöd till åtgärder för bättre arbetsmiljöer inom industrin i fråga om arbetslokaler, maskiner och andra arbetsanordningar får utgå efter samma grunder som enligt propositionen skall gälla i fråga om vatten- och luftvårdande åtgärder. Motionen kommer enligt vad utskottet erfarit att såvitt avser den socialpolitiska aspekten behandlas av socialutskottet. Jordbruksutskottet vill för sin del i anslagsfrågan endast hänvisa till vad i föregående stycke sist anförts beträffande en kommande utredning om omfördelning eller utsträckning av ifrågakvarande stöd till andra områden.

Stockholm den 18 november 1971

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s)*, Persson i Skänninge (s)*, Antby (fp), Hedin (m), Hedström (s), Magnusson i Grebbestad (s), fru Lindberg (s), herrar Takman (vpk), Johansson i Holmgården (c)*, Andersson i Storfors (s), Bergqvist (s), Leuchovius (m), Persson i Heden (c) och fru Anér (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

Avvikande mening

av herrar Hansson i Skegrie (c), Antby (fp), Hedin (m), Johansson i Holmgården (c), Berndtsson i Bokenäs (fp), Leuchovius (m), Persson i Heden (c) och fru Anér (fp) som anser att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 1 med »I motionen» och slutar med »andra områden» bort ersättas med text av följande lydelse:

»I motionen — — — (lika med utskottet) — — — för industrin. Enligt utskottets mening kan vägande skäl anföras för en utvidgning av området för ifrågavarande bidragsgivning. Vatten- och luftföroreningsproblem av i princip samma karaktär som inom industrin förekommer nämligen även inom andra näringar, främst jordbruket och trädgårdsnäringen. Det kreditstöd, som nu kan utgå till reningsanläggningar inom jordbruket och trädgårdsnäringen, torde såvitt utskottet kunnat bedöma inte utgöra tillräcklig stimulans till åtgärder utan bör vid behov kunna kompletteras med statsbidrag enligt samma regler som gäller för industrin. Utskottet ansluter sig därför till den uppfattning i frågan som framförts i förevarande motion.

I motionen 1971: 1532 har hemställts att riksdagen måtte besluta medge att stöd till åtgärder för bättre arbetsmiljöer inom industrin i fråga om arbetslokaler, maskiner och andra arbetsanordningar får utgå efter samma grunder som enligt propositionen skall gälla i fråga om vatten- och luftvårdande åtgärder. Motionen kommer enligt vad utskottet erfarit att såvitt avser den socialpolitiska aspekten behandlas av socialutskottet. Jordbruksutskottet vill i förevarande sammanhang för sin del uttala att det från anslagstekniska synpunkter inte synes finnas något att invända mot en i motionen föreslagen komplettering av bidragsändamålen.

I överensstämmelse med det anförda förordar utskottet att anslagsrubriken ändras till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin, jordbruket och trädgårdsnäringen, m. m.»

